

С т а н о в и щ е

от доц. д-р Мира Николаева Маркова

член на научното жури на конкурса за доцент по научно направление 3. 1. Социология, антропология и науки за културата (етномузеология), обявен в ДВ, бр.82/ 03. 10. 2014 г. за нуждите на катедра „Етнология“ при СУ „Св. Климент Охридски“

Обявеният конкурс по Етнология (етномузеология) е съвсем навременен и актуален, защото една от основните сфери, в които се реализират възпитаниците на катедра „Етнология“, а и на Исторически ф-т като цяло, е музеологията. Студентите в ИФ имат нужда от съвременно обучение по тази дисциплина, за да отговорят на новите концепции за развитието на българския музей и като образователна институция, и като културно средище.

Единственият кандидат в обявения конкурс е д-р Мирелла Стефанова Дечева. Тя е утвърдено име в полето на етнологията и етномузеологията, уважаван специалист и авторитетен учен, секретар на УС на ИКОМ-България. В периода 2009- 2010 г. д-р Мирелла Дечева е зам.- директор на Института по етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН и главен уредник на Националния етнографски музей. От 2011 г. досега е главен експерт в отдел „Етнография“ към ОКИ „Музей за история на София“. Факти, които нееднозначно говорят, че д-р Дечева е човек на практиката, поддържащ връзка с полевата музейна работа, но и с нейното администриране, изследване и развитие като научен дял на хуманитаристиката. От 1995 г. досега д-р Дечева е организираща самостоятелно или е била член на колективи по експонирането и оформянето на тематико- експозиционните планове на 16 етнологички изложби. Много, от които са пътували из страната или са гостували в

редица чуждестранни музеи- в Австрия, Белгия, Италия, Словакия, Полша Франция, Япония. Д-р Мирелла Дечева бе част и от екипа за изработването на постоянната експозиция на Музея за история на София. Навсякъде доц. Дечева проявява тънкия си усет към артефакта и неговото представяне в контекста на културната рамка. Това личи от подготвяните каталози към изложбите, много от които задават модел за оформяне на подобни издания.

В чисто научен план интересите на Мирелла Дечева могат да бъдат групирани в няколко раздела: Етномузеология, Изследване на народната култура и народното изкуство на българите, Проблеми на етнологичното изследване на съвременността, Изследвания върху етнокултурата на циганите в България.

В конкурса за „доцент“, обявен в ДВ, бр. 82/ 03. 10. 2014 г. Мирелла Дечева се явява с подобрени публикации, от които 9 книги и албуми, над 7 студии и над 30 статии. Съчиненията на кандидатката се отличават с прецизност, новаторство, точен език и много ясна методология. Приноси са изследванията на Мирелла Дечева за новото възприемане на музейното знание, за социализацията на нашето културно- историческо наследство, за различната визия и роля на съвременния български музей, за социалната рефлексия на музейното послание, отправено от етнографската изложба. Личен принос на кандидатката са проучването и анализа на традиционното възбено изкуство на българката, съотнесено с мирогледа. Проучването на облеклото, поставено в прехода от традицията към модерността, разширява параметрите на модернизацията на бита и манталитета на българите след Освобождението като акцентът се поставя върху жената. Особено интересно е изследването на дискретното облекло, което дава друг поглед върху цялостното развитие на обществото и позицията на българската жена. Студиите върху рекламата и идеалът за женска красота акцентират върху специфичната роля, която има българката в традиционната ни култура, но и в обществото през първата половина на ХХ в. Статията

посветена на жената- съпруга в моряшката култура поставя напълно нов проблем пред етнологката ни наука, като авторката се позовава основно на лично събран теренен материал и поставя множество въпроси за бъдещи изследвания в тази посока. Тук е мястото да се спомене, че д-р Мирелла Дечева обръща сериозно място на българската морска култура, поставена в периода на модерността и късната модерност- един слабо проучен проблем в нашата етнология.

В хода на дългогодишното си преподаване като хоноруван преподавател в катедра „Етнология“ към СУ Мирелла Дечева разработва авторски лекционен курс „Етномузеология“ и допринася за утвърждаването на дисциплината. Ръководила е много магистранти, била е рецензент на дисертации за присъждане на „образователна и научна степен доктор“, както и на хабилитационни трудове.

Всичко това ми дава пълното убеждение да гласувам положително за присъждането на академичното звание „доцент“ на д-р Мирелла Стефанова Дечева.

София, 22. 12. 2014

доц. д-р Мира Маркова